

Garantált minimáljövedelem-rendszerek Európában

Böckler Impuls, 03/2022

Kulcsszavak: szociálpolitika, szociális állam, szociális biztonság, szociális egyenlőtlenség, garantált minimáljövedelem, közgondoskodás, inklúzió, Európa

Forrás Internet-helye: <https://www.boeckler.de/de/boeckler-impuls-luckenhafte-grundsicherung-39058.htm> ; https://www.boeckler.de/data/impuls_2022_03_S4-5.pdf

Florian Blank et al.: Grundsicherung weiterdenken, transcript Verlag, Bielefeld, 2022, 318 p. (e-Book):

<https://www.transcript-verlag.de/media/pdf/65/cf/0c/oa9783839455944PvwnsG5NBCr29.pdf>

A garantált minimáljövedelem célja az érintettek létminimumának biztosítása. Ide tartoznak az olyan kiadások, mint az ételkészítés, ruházat és lakás. Egyes országokban olyan szükségleteket is figyelembe vesznek, mint a mobilitás, kommunikáció, szabadidő, egészség, oktatás, gyermeknevelés, ápolás. Az ilyen kifizetések az európai országok többségében nem érik el az ekvivalens módon súlyozott mediánjövedelem 50%-át. Ennél többet csak Finnországban, Dániában és Hollandiában fizetnek.

Dél-Európa: A 2008/2009-es pénzügyi válságig Portugália volt az egyetlen, amely egyáltalán biztosította a garantált minimáljövedelmet. A válságot követően Spanyolország, Olaszország és Görögország is bevezette ezt. A hozzáférés azonban korlátozott.

Liberális jóléti rendszerek: A minimáljövedelem biztosítása azért játszik jelentős szerepet, mert a szociális biztonság más alrendszerei, mint a munkanélküliek biztosítása és a kötelező nyugdíjbiztosítás, gyenge láncszemeknek számítanak, ezért a minimáljövedelem biztosítása veszi át a jóléti állam funkcióit. Ez a helyzet Nagy-Britanniában és Írországon.

Szociáldemokrata jóléti rendszerek: A szociáldemokrata típusú jóléti államokban a minimáljövedelem biztosítása ritkábban jelenik meg, mivel itt a szociális biztonság egyéb rendszerei igen fejlettek. A hozzáférés inkluzív, az egész lakosságra kiterjed. A garantált minimáljövedelem védelmi hálóját, mint utolsó láncszemet, inkább a migrációs háttérű személyek részére szolgál. E típus mintapéldái Svédország és Norvégia.

Konzervatív jóléti rendszerek: A kutatók idesorolják Németországot és Franciaországot. A kockázatokkal szembeni biztosítás inkább a jóléti államra és kevésbé a családokra hárul. A minimáljövedelem biztosítása azonban nem vonatkozik egységesen a teljes lakosságra. Egyes csoportokat eleve kizárnak belőle, pl. Németországban a tanulmányaikat végzőket. A minimáljövedelem célcsoportjai az időskorúak, a munkanélküliek, a gyermeküket egyedül nevelő szülők. A konzervatív országok a szociális biztonság más rendszerei tekintetében is valahol a liberális és szociáldemokrata rendszerek közé sorolhatók.

Kelet-Európa: A garantált minimáljövedelem kevésbé elterjedt, mivel itt csak a súlyosan rászorultak részesülnek szolgáltatásokban. Ezek az országok strukturálisan a konzervatív jóléti államokhoz hasonlíthatók, de azoknál alacsonyabb szinten állnak. Dél-Kelet-Európában, akár csak Dél-Európában a család még nagyobb szerepet játszik. A minimális biztosítási rendszerek kezdetlegesek, ténylegesen csak kevés rászorulóhoz jutnak el.